

KVALITETSDEKLARATION

Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner

Ämnesområde

Offentlig ekonomi

Statistikområde

Finanser för den kommunala sektorn

Produktkod

OE0107

Referenstid

År 2022

År 2023 (resultaträkningsprognos)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	8
2.2.5 Bearbetning	8
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	10
3.1 Framställningstid	10
3.2 Frekvens	10
3.3 Punktighet	10
4 Tillgänglighet och tydlighet	10
4.1 Tillgång till statistiken	10
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	10
4.3 Presentation	10
4.4 Dokumentation	11
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	11
5.1 Jämförbarhet över tid	11
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Samanvändbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	13
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	13
C Bevarande och gallring	13
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
Bilaga 1: Målvariabler	16

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att beskriva kommunernas, regionernas och kommunalförbundens tillgångar och skulder samt intäkter och kostnader fördelat efter verksamhetsområden och motparter.

Statistikens främsta användningsområde är som underlag till beräkningarna av Sveriges bruttonationalprodukt (BNP) där kommunsektorn bidrar med en väsentlig del av Sveriges produktion.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken har flera användare. Nedan noteras ett urval av dessa användare och deras informationsbehov beskrivs kort.

- Internt på SCB används statistiken som underlag till beräkningarna av nationalräkenskaperna. Vidare används statistiken internt för bland annat beräkningar av den kommunalekonomiska utjämningen och LSS-utjämningen. Även utbildningsstatistiken på SCB:s avdelning för Social statistik och analys använder statistiken för analyser av skolstatistik.
- Finansdepartementet behöver statistiken som underlag till vår- och höstpropositionerna.
- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) använder statistiken för att göra analyser av den kommunala sektorn.
- Skolverket använder statistiken som en del i det nationella uppföljningssystemet för skolektorn.
- Socialstyrelsen använder statistiken för att göra analyser av den kommunala sektorn.
- Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) behöver statistiken som underlag till databasen Kolada.
- Enskilda kommuner och regioner samt massmedia, forskare och allmänheten är främst intresserade av att jämföra ekonomin mellan enskilda kommuner och regioner samt att analysera utvecklingen över tid.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken innehåller uppgifter från kommunernas, regionernas och kommunalförbundens bokslut år 2022, uppdelade efter olika verksamhetsområden.

En resultaträkningsprognos för år 2023 redovisas också, vilken består av ett utdrag från bokföringen den 30 april 2023 samt en prognos för helåret 2023. Statistiken redovisas efter respektive kommun och region samt totalt för riket. Den verksamhetsindelade statistiken, utfall per 30 april samt prognoser för helåret redovisas den 16 juni 2023.

1.2.1 Objekt och population

Undersökningens målpopulationer utgörs av Sveriges kommuner, regioner och kommunalförbund som fanns registrerade under 2022.

Målpopulationerna stämmer väl överens med de intressepopulationer som kan härledas ur användarnas behov.

Observationsobjekten är desamma som målobjekten, d.v.s. kommuner, regioner och kommunalförbund.

1.2.2 Variabler

Intresse-, mål- och observationsvariablerna sammanfaller oftast med uppgifterna från kommunernas, regionernas och kommunalförbundens bokslut. I vissa fall, t.ex. när variablerna är uppdelade på verksamheter måste kommunerna göra denna uppdelning på en finare nivå än vad som krävs i bokslutet. Några målvariabler, exempelvis soliditetsmättet, härleds från observationsvariabler direkt i frågeformuläret.

Insamlingen av observationsvariablerna görs i olika steg under året, se kapitel 1 i *Statistikens framställning* på www.scb.se/oe0107 för specifika datum.

I nedanstående tabell grupperas variablerna i avdelningarna och det framgår i vilket steg respektive avdelning samlas in. Tabellen visar bl.a. att Steg 1 är mer översiktligt jämfört med Steg 2 och att kommunernas Steg 2 är den mest omfattande delen av räkenskapssammandraget.

Tabell 1 Översikt över avdelningar med målvariabler för RS

Avdelning	Kommuner		Regioner		Kommunal- förbund	Resultat- räknings- prognos för kommuner och regioner ¹
	Steg 1	Steg 2	Steg 1	Steg 2		
Resultaträkning	x	x	x		x	x
Balansräkning	x	x	x		x	
Investeringsredovisning	x	x	x	x	x	
Skattevariabler	x	x	x			
Verksamhetens intäkter och kostnader		x		x		
Driftredovisning		x		x	x	
Motpartsredovisning		x		x		
Pedagogisk verksamhet		x				
Äldre- och personer med funktionshinder		x				

¹ Resultaträkningsprognoser omfattar en avläsning av resultaträkningsposter per 30/4 under referensåret, samt en prognos för utfallet för helåret 31/12.

Avdelning	Kommuner		Regioner		Kommunal- förbund	Resultat- räknings- prognos för kommuner och regioner ¹
	Steg 1	Steg 2	Steg 1	Steg 2		
Individ och familjeomsorg		x				

En mer detaljerad beskrivning av specifika målvariabler för respektive del finns i bilaga 1. En förteckning av de variabler som ingår i kommunernas RS steg 2 återfinns under avsnittet Fördjupad information på statistikproduktens hemsida scb.se/oe0107.

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken redovisas på riksnivå och separat, på objektsnivå, för alla kommuner och regioner. Uppgifter från kommunalförbunden redovisas endast summerade till riksnivå.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är kalenderåret 2022. Resultaträkningsprognosens referenstid avser dels utfallet 30/4 2023 och dels kalenderåret 2023.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken som framställs på riksnivå bygger på summeringar av svaren från samtliga objekt. Vid objektsbortfall används i summeringen imputerade värden som baseras på tillgänglig hjälpinformation och vissa antaganden om att fördelningar inom det imputerade objektet är desamma som inom gruppen av svarande objekt. Inga imputerade värden publiceras på objektsnivå. För denna statistik publiceras inga osäkerhetsmått.

De värden som samlas in under steg 1 bygger på kommunernas och regionernas egna underlag till årsredovisningarna och statistiken bedöms därför ha hög tillförlitlighet. Vid tidpunkten för insamling är bokslutet dock inte färdigställt för samtliga uppgiftslämnare, vilket innebär att revideringar kan komma att göras när statistik från steg 2 publiceras. Revideringarnas storlek för tidigare år presenteras för några variabler i kapitel 2.3.

Tillförlitligheten bedöms något lägre inom vissa områden inom den verksamhetsindelade statistiken i Steg 2. För kommunerna gäller detta framförallt uppgifter om *Pedagogisk verksamhet* samt *Vård och omsorg* och för regionernas gäller detta uppgifter om *Primärvård*.

Orsaken till detta är att uppgifterna efterfrågas på en detaljerad nivå som ibland inte överensstämmer med kommunernas och regionernas ekonomisystem. Detta medför att kommuner och regioner ibland behöver

göra schablonfördelningar. Eftersom kommuner och regioner använder uppgifter i RS till egna uppföljningar är de dock angelägen om att försöka lämna så korrekta uppgifter som möjligt.

På riksnivå bedöms tillförlitligheten vara hög också inom ovannämnda delar.

Statistiken avseende kommunalförbunden baseras bland annat på uppgifter från resultat- och balansräkning. Dessa uppgifter bedöms hålla hög tillförlitlighet. Statistiken innehåller även uppgifter där uppgiftslämnarna ska fördela ut kostnader och intäkter på olika verksamheter. Dessa uppgifter bedöms ha något lägre tillförlitlighet.

Tillförlitligheten i resultaträkningsprognosen bedöms vara något lägre än övrig statistik från undersökningen. Detta främst på grund av att det inte föreligger någon uppgiftslämnarplikt för utfallet per 30/4.

2.2 Osäkerhetskällor

Den osäkerhetskälla som bedöms ha störst betydelse är mätfel. Även partiellt bortfall kan förekomma som kan leda till underskattning av vissa variabler.

2.2.1 Urval

Eftersom räkenskapssammandraget är en totalundersökning bidrar inte denna källa till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Rampopulationer är Sveriges samtliga kommuner och regioner. SCB följer Sveriges indelning i kommuner och län som finns beskrivna i Svensk författningssamling (SFS), Tillkännagivande ([2007:229](#)) om länens indelning i kommuner. Inga ramtäckningsbrister förekommer.

Rampopulationen för kommunalförbund skapas från företagsregistret i mitten av januari, året efter referensåret. Viss undertäckning kan förekomma om något kommunalförbund avregistrerats under referensåret. Denna eventuella ramtäckningsbrist som då uppstår bedöms endast marginellt bidra till osäkerheten i statistiken.

2.2.3 Mätning

Steg 1

Räkenskapssammandragets insamling från kommuner och regioner sker via ett webbaserat frågeformulär. I frågeformuläret förtrycks vissa kända intäktsuppgifter som exempelvis kommunalskatteintäkter.

Granskningskontroller och nyckeltal ger kommunerna och regionerna själva möjligheter att kontrollera de uppgifter som lämnas. Detta, samt att statistiken bygger på kommunernas och regionernas egna bokslutsuppgifter bidrar till att mätosäkerheten bedöms som marginell.

Steg 2

Insamlingen från kommuner och regioner sker med hjälp av elektroniska kalkylbladsböcker. I kalkylbladsböckerna finns det vissa förtryckta uppgifter, ett stort antal granskningskontroller, samt nyckeltal och summeringar som beräknas automatiskt.

Insamlingen från kommunalförbunden sker med hjälp av ett webbformulär.

Vissa bakgrundsuppgifter förtrycks i formulären:

- Intäktsuppgifter (kommunalskatt etc.), gäller kommuner.
- Invånaruppgifter (från SCB:s befolkningsstatistik), gäller kommuner och regioner.
- Vissa uppgifter från föregående års enkät

Eventuella mätfel kan bero på oklara definitioner och instruktioner i kombination med att undersökningarna är omfattande och komplexa och att strukturen kan vara svår att förstå. Mätfel kan även bero på svårigheter för uppgiftslämnarna att ta fram korrekta uppgifter från sin redovisning.

Andra mätproblem beror på svårigheter att fördela gemensamma kostnader på olika verksamheter. För att minimera detta problem finns i kalkylbladsboken en automatisk funktion för fördelning av gemensamma kostnader på verksamheter. Drygt 80 procent av kommunerna använder denna fördelningsfunktion. Resterande kommuner fördelar ut gemensamma kostnader enligt egna schabloner. De kommuner som inte använder den automatiska fördelningsfunktionen anser att de själva har bättre verktyg eller uppfattningar om hur de gemensamma kostnaderna bör fördelas.

Efter insamlingen av räkenskapsammandraget 2015 gjordes en utredning av kvaliteten på fördelningen av de gemensamma kostnaderna. Slutsatsen från utredningen är dock att det inte spelar så stor roll på rikstotalnivå om kommunerna fördelar kostnaderna själva, eller om de använder SCB-nyckeln. Läs mer i *Rapport om gemensamma verksamheter* som är tillgänglig via SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0107, under *Fördjupad information*.

Uppgifterna som SCB efterfrågar har i vissa blankettavdelningar en mycket hög detaljeringsnivå som kommunerna själva inte följer upp i sin egen ekonomiska redovisning. Majoriteten av kommunerna använder därför någon typ av schablon för att fördela kostnader inom dessa avdelningar.

Fördelning av kostnader görs till exempel inom avdelningen *Pedagogisk verksamhet*, där kostnader för de olika skolformerna redovisas på mer detaljerad nivå. Även inom avdelningen *Vård och omsorg* fördelas kostnaderna på mer detaljerade nivåer. Då främst inom verksamheterna *Vård och omsorg om äldre*, *Insatser till personer med funktionsnedsättning* och *Insatser enligt LSS*. Fördelning av kostnader görs på en mer detaljerad nivå även inom avdelningen *Individ och familjeomsorg*. Här framför allt inom verksamheterna *Vård för vuxna med missbruksproblem* och *Barn -och ungdomsvård*. Kommunerna fördelar kostnader inom dessa avdelningar och för vissa verksamheter med hjälp av schabloner baserade på exempelvis elevantal, lokalytor eller brukarantal.

Användningen av schabloner för att fördela ut kostnader kan innebära en marginell över- eller underskattning av kostnader för vissa avdelningar och verksamheter.

Begreppet investeringsutgifter inkluderar investeringsutgifter utförd av den egna personalen. SCB:s bedömning är att vissa uppgiftslämnare har svårt att

avgöra till vilken verksamhet investeringarna hör. Detta innebär att det kan finnas investeringsutgifter bland gemensamma verksamheter som egentligen bör redovisas inom andra verksamheter. Investeringsutgifterna bör därmed tolkas med viss försiktighet.

2.2.4 Bortfall

Samtliga kommuner och regioner besvarade enkäten gällande referensåret 2022 och ingick i den slutliga publicering den 31 augusti 2023.

Vid den preliminära publiceringen den 15 juni av RS steg 2 för kommuner saknades uppgifter för en kommun. För att kunna sammanställa uppgifter på riksnivå gjordes därför en modellbaserad skattning för att kompensera för objektsbortfallet. Effekten på tillförlitligheten bedöms vara försumbar för den publicerade statistiken på riksnivå främst på grund av att den kommun för vilken uppgifter saknas endast omfattar 0,1 % av Sveriges befolkning.

Vid publiceringen av RS 2022 Steg 1 så saknades uppgifter för en kommun. För att kunna sammanställa uppgifter på riksnivå gjordes därför en modellbaserad skattning för att kompensera för objektsbortfallet. Effekten på tillförlitligheten bedöms vara försumbar för den publicerade statistiken på riksnivå främst på grund av att den kommun för vilken uppgifter saknas endast omfattar 0,1 % av Sveriges befolkning.

Det görs ingen imputering av partiellt bortfall på objektsnivå. Om partiellt bortfall förekommer räknas det saknade värdet som ett nollvärde, vilket innebär att viss underskattning kan förekomma på detaljerad nivå.

Resultaträkningsprognosen

Partiellt bortfall kan förekomma. Detta eftersom detaljeringsnivån på de efterfrågade uppgifterna är på en finare nivå än vad kommunerna själva tar fram till sina prognoser.

2.2.5 Bearbetning

Inför publicering genomför SCB kontroller för att hitta och korrigera fel som påverkar statistiken. Misstänkta fel följs upp, exempelvis genom kontakt med uppgiftslämnaren. Den kvarstående osäkerheten efter dessa bearbetningar bedöms på totalnivå vara försumbar.

I arbetet med att ta fram en rikstotal för RS kommuner görs konsistensjusteringar som ett sista steg i processen. Detta innebär att värden i RS på rikstotalnivå justeras så mindre diskrepanser mellan delar och totaler på riksnivå fördelas ut proportionellt eller till vissa poster av typen övrigt. På så vis kompenseras också i viss mån för eventuella kvarvarande mätproblem och partiella bortfall. Påverkan på statistiken bedöms som liten.

2.2.6 Modellantaganden

Inga andra modellantaganden görs än de som redovisas under andra osäkerhetskällor. Dessa är 1) fördelningarna enligt schablon, vilket redovisas under 2.2.3 Mätning, 2) imputering av objektsbortfall och 3) det implicita antagandet att variabler där redovisat värde saknas antas vara noll, se

avsnittet 2.2.4 *Bortfall*, samt antaganden om hur diskrepanser mellan delar och totaler på riksnivå ska justeras, se 2.2.5 *Bearbetningar*.

Dessa modellantagandens sammanlagda bidrag till osäkerheten bedöms vara försumbar för mer aggregerade variabelnivåer, men skulle kunna ha viss betydelse för de finaste nedbrytningarna.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

För att undersöka om det förekommer skillnader, och i så fall hur stora de är mellan preliminär statistik (steg 1) jämfört med slutlig statistik (steg 2), har det gjorts en mindre studie. Tre variabler från kommunernas och regionernas resultaträkningar åren 2019-2021 har undersökts.

Den största revideringen för kommunerna som gjorts mellan dessa år gäller *Verksamhetens kostnader* år 2021 som reviderades variabeln med ca 1,7 mdkr, se tabell 2. *Verksamhetens intäkter* samma år reviderades med knappt 1,2 mdkr. Slutligen reviderades variabeln *Årets resultat* med drygt 100 mnkr.

Tabell 2 Preliminär statistik jämförd med slutlig för kommuner 2019-2021

	2019 Revidering mnkr/ Förändring i procent	2020 Revidering mnkr/ Förändring i procent	2021 Revidering mnkr/ Förändring i procent
Verksamhetens intäkter	+982/+0,6%	+1171/+0,7%	+1186/+0,7%
Verksamhetens kostnader	-1 046/+0,0%	+1221/+0,1%	+1711/+0,2%
Årets resultat	-177/-0,9%	-161/-0,5%	-130/-0,3%

Regionernas uppgifter reviderades inte alls under åren 2019 och 2021, se tabell 3.

Tabell 3 Preliminär statistik jämförd med slutlig för regioner 2019-2021

	2019 Revidering mnkr/ Förändring i procent	2020 Revidering mnkr/ Förändring i procent	2021 Revidering mnkr/ Förändring i procent
Verksamhetens intäkter	0/0%	0/0%	0/0%
Verksamhetens kostnader	0/0%	0/0%	0/0%
Årets resultat	0/0%	0/0%	0/0%

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Steg 1

Framställningstiden är två månader.

Steg 2

Enkäten skickas ut i månadsskiftet februari/mars och ska besvaras inom ungefär en månad. Framställningstiden för statistiken är lite varierande eftersom uppgifterna granskas efterhand de kommit in och publiceras successivt.

Den successiva publiceringen pågår från april till mitten av juni, då även en preliminär rikstotal för de tre olika delsektorerna publiceras. Den slutliga publiceringen sker i slutet av augusti. Detta innebär att den prelimära och den slutliga statistiken publiceras c:a sex månader respektive åtta månader efter referensperiodens slut.

Resultaträkningsprognosen

Framställningstiden är 1,5 månad.

3.2 Frekvens

Statistiken sammanställs för varje nytt kalenderår. Den samlas också in och publiceras årligen.

3.3 Punktlighet

Statistiken följer publiceringsplanen för *Sveriges officiella statistik* tillgänglig via SCB:s webbplats, www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på SCB:s webbplats, www.scb.se/oe0107.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

På uppdragsbasis kan mer detaljerad statistik än vad som publiceras på SCB:s webbplats tas fram. Enklare frågor om Räkenskapssammandraget besvaras även per telefon eller e-post utan kostnad.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras som statistiknyheter, i Statistikdatabasen och i kalkylbladsformat.

I Statistikdatabasen redovisas uppgifter som avser enskilda kommuner och regioner. Användarna har i Statistikdatabasen möjlighet att aggregera upp till rikstotaler samt skapa tidsserier och egna tabeller och diagram.

I kalkylbladsformat presenteras endast uppgifter på rikstotalnivå.

4.4 Dokumentation

Hur statistiken tas fram beskrivs i dokumentet *Statistikens framställning*. Statistikens kvalitet beskrivs i detta dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll* (MetaPlus). Dessa dokumentationsformer är tillgängliga på www.scb.se/oe0107, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistikens målstorheter är stabila över tid även om förändringar ibland har skett i frågeformulären. Större förändringar i kommunernas frågeformulär skedde åren 1978, 1988, 1995, 1998, 2011 och 2013. Förändringen 1995 var speciellt omfattande då både en ny kontoplan (Kommun-Bas 95) togs fram, samt att en verksamhetsindelning infördes i enkäten.

Förändringar i skatteutjämningsystemet. Staten har förändrat statsbidragen till kommunerna vid ett flertal tillfällen. De specialdestinerade statsbidragen blev 1993 till stor del generella. Även kommunalskatteutbetalningarna påverkades. Från och med bidragsåret 1996 tillämpas ett nytt statsbidrags- och utjämningsystem för kommuner och regioner. Förutom inkomst- och kostnadsutjämnning ingår i systemet också ett generellt statsbidrag som betalas ut med ett enhetligt belopp per invånare. I det system som gäller från 2005 ingår ett nytt system för inkomstutjämnning, en reviderad kostnadsutjämnning samt nya inslag i form av strukturbidrag, införandebidrag och regleringspost.

Redovisning av pensionsskuld och semesterlöneskuld. Pensionsskulden har fram till 1997 beräknats inklusive eller exklusive pensionsskuld till lärare. 1998 infördes pensionsberäkningar enligt den blandade modellen vilket alla kommuner använder i RS. Pensionsskuld före 1998 redovisas under ansvarsförbindelserna.

Indelningsändringar på grund av delning av kommuner. År 1995 tillkom Lekebergs kommun och Bollebygds kommun. 1999 tillkom Nykvarns kommun. 2003 tillkom Knivsta kommun. År 2007 bytte Heby kommun länstillhörighet, från Västmanlands län till Uppsala län.

Verksamhetsindelning. Kommunerna organiserar sig på olika sätt. Det är numera vanligt med barn- och ungdomsnämnd. Skolbarnsomsorgen integreras då naturligt under skolan och inte under verksamheten barnomsorg som SCB rekommenderar. Förskoleklass redovisas sedan 1999 under *Pedagogisk verksamhet*.

Överföring från regioner till kommun. Viss verksamhet har överförts från regioner till kommunerna, exempelvis omsorg om vissa funktionshindrade samt hemsjukvården.

Under första kvartalet av 2020 började covid-19 spridas i Sverige och i världen. Pandemin påverkade samhället även under kalenderår 2021. Detta kan eventuellt ha påverkat vissa av statistikvärdena, till exempel på grund av utökade statsbidrag till kommuner och regioner. Detta innebär dock inga

begreppsmässiga förändringar i statistiken och det har därför inte påverkat jämförbarheten.

Felaktiga data redovisas i Räkenskapssammandraget (RS) steg 1 kommuner gällande kostnadsutjämningsbidrag 2022. Variabeln generella statsbidrag och utjämningsbidrag i resultaträkningen inkluderar värden för kostnadsutjämningsavgift, kostnadsutjämningsbidrag och regleringsbidrag. Under januari upptäcktes ett beräkningsfel i det kommunekonomiska utjämningsystemet vilket påverkade dessa delar i RS. Den 1 mars kommer den data som publicerades före upptäckten av felet att redovisas i RS. Detta beror på att insamlingen av RS redan var igångsatt innan upptäckten av felet gjordes, dessutom bedömdes felet enbart marginellt påverka redovisningen av varje enskild kommun. På riksnivå påverkar inte felet statistiken.

Under kommande vår kommer statistiken för kostnadsutjämningsavgift, kostnadsutjämningsbidrag och regleringsbidrag att uppdateras på RS hemsida enligt Skatteverkets nya beräkningar. SCB kommer även följa yttrandet från Rådet för kommunal redovisning (RKR) som säger att rättningen av nämnda variabler ska föras till år 2022.

Då samtliga kommuner är fria att själva välja vilket år rättningen av beräkningsfelet ska föras på, år 2022 eller 2023, kommer differenser mellan redovisade värden i RS och kommunernas egna årsredovisningar att kunna uppstå. För de kommuner som väljer att redovisa enligt RKR:s yttrande, dvs. på år 2022, så uppstår en differens mellan årsredovisning och RS redovisning vid publiceringen av RS steg 1. Denna differens kommer att elimineras vid redovisningen av RS steg 2. För de kommuner som väljer att inte redovisa enligt RKR:s yttrande, redovisning sker år 2023, så uppstår ingen differens mellan årsredovisning och RS redovisning vid publiceringen av RS steg 1. Däremot kommer en differens att uppstå vid redovisningen av RS steg 2. För ett mindre antal kommuner innebär inte beräkningsfelet i den kommunalekonomiska utjämningsbidrag att de påverkas. Dessa kommuner kommer ha överensstämmelse mellan sin årsredovisning och RS steg 1 och RS steg 2.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Steg 1

God jämförbarhet föreligger mellan olika kommuner och olika regioner.

Steg 2

Jämförbarheten mellan kommuner kan påverkas av på vilket sätt gemensamma kostnader fördelats, se avsnitt 2.2.3. *Mätning*. Även jämförbarheten för kostnader inom *Pedagogisk verksamhet* samt *Vård och omsorg* kan påverkas beroende på olika schabloner i olika kommuner.

Något som kan påverka jämförelser mellan kommunerna är också att den affärsmässiga verksamheten varierar mycket mellan enskilda kommuner. Vissa kommuner har bildat bolag för verksamheter som t.ex. vattenförsörjning. De transaktionerna som bolagen sköter direkt med invånarna skall inte redovisas i Räkenskapssammandraget. Andra kommuner

väljer att driva affärsverksamheten i förvaltningsform vilket skall redovisas i Räkenskapssammandraget.

Även möjligheten att göra jämförbarheten mellan olika regioner kan brista, beroende på vilken fördelningsnyckel regionerna använt för att fördela ut intäkter och kostnader på verksamhetsnivå.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

I undersökningen *Kommunernas och regionernas finansiella tillgångar och skulder* (www.scb.se/oe0106) samlas uppgifter från kommunens och regionens balansräkningar också in. Detta är en undersökning som görs varje kvartal. Ett antal av dessa variabler är desamma som samlas in i Räkenskaps-sammandragen, vilket möjliggör sam användning med KTS/RTS:s mer detaljerade redovisning av finansiella tillgångar och skulder.

Redovisning av statsbidrag kan jämföras med motsvarande uppgifter från Ekonomistyrningsverket (ESV).

De ekonomiska uppgifterna i RS brukar också sam användas med verksamhetsstatistik från SKR, Skolverket och Socialstyrelsen.

5.4 Numerisk överensstämmelse

I vissa fall lämnas uppgifterna med decimaltal. I bearbetningen avrundas uppgifterna och decimalerna tas bort. Detta kan innebära att redovisade uppgifter inte helt överensstämmer med lämnade uppgifter.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](http://www.scb.se/2001:99)) och förordningen ([2001:100](http://www.scb.se/2001:100)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([2016:17](http://www.scb.se/2016:17)) om kvalitet för den officiella statistiken.

Tabellerna som publiceras på SCB:s webbplats på riksnivå utgör officiell statistik. I Statistikdatabasen publiceras även uppgifter på kommun- och regionnivå, även dessa uppgifter utgör officiell statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](http://www.scb.se/2009:400)).

Samtliga uppgifter som ingår i räkenskapssammandraget är offentliga.

C Bevarande och gallring

Statistiken gallras inte, utan långtidsarkiveras hos SCB.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken. Samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2022:26](#)) om uppgifter till statistik om kommunernas, regionernas samt kommunalförbundens årliga bokslut, Räkenskapssammandraget.

E EU-reglering och internationell rapportering

Räkenskapssammandraget regleras inte av EU, däremot används statistiken av Nationalräkenskaperna som i sin tur är EU-reglerat. Någon internationell rapportering görs dock inte.

F Historik

Ekonomiska uppgifter om kommunernas ekonomi har samlats in sedan 1874 och publicering har skett i "Kommunernas finanser", "Den offentliga sektorns finanser 1999-2000", "Den offentliga sektorn 2001-2003", "Landstingens bokslut 2007-2009 -verksamhetsindelade (Statistiskt meddelande)", "Kommunernas hushållning med resurser 2004 - 2009 (Statistiskt meddelande)" och "Kommunernas och landstingens verksamhetsindelade bokslut 2010-2011 (Statistiskt meddelande)".

Före detta Landstingsförbundet samlade in landstingens RS steg 2 under 35 år. Fr.o.m referensår 2007 samlas data in av SCB. Landstingens RS Steg 1 samlades in av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) på uppdrag av SCB till och med referensår 2016. Därefter har data samlats in av SCB.

I Riksrevisionens rapport, RiR 2018:23, framkom att överensstämmelsen mellan Räkenskapssammandraget och årsredovisningarna i vissa fall inte är tillfredsställande. Riksrevisionens granskning visar på betydligt större avvikelser än vad som kunde förväntas om det bara rörde sig om avrundningsfel. Avvikelserna för vissa poster och år var så omfattande att man inte kan utesluta negativa konsekvenser för de aktörer som använder uppgifter från resultat- och balansräkningen i RS. Till följd av detta började SCB från och med referensår 2018 att göra en noggrannare granskning mellan RS och kommunernas årsredovisningar. Detta var endast möjligt för de kommuner vars årsredovisningar fanns tillgängliga under insamlingsperioden.

Från och med referensår 2022 har SCB slutat med denna granskning efter att ha kommit till slutsatsen att de avvikelser som hittats i huvudsak beror på att man inom kommunerna använder sig av fullfonderings modellen eller har en annan uppställning än vad normeringen säger och mindre avvikelser som beror på avrundningar.

I de fall där kommunerna avviker från att följa normeringen kan SCB inte göra något vilket innebär är att granskningen inte ger så mycket.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Offentlig ekonomi
E-post	offentlig.ekonomi@scb.se
Telefon	010-479 50 00 (Statistikservice)

Bilaga 1: Målvariabler

Nedan redovisas detaljerad information av de målvariabler som ingår i de olika delundersökningarna som ingår i räkenskapssammandraget.

Steg 1

Målvariablerna för kommunerna är ekonomiska variabler från boksluten, vilka i denna insamling är preliminära:

- *Resultaträkning*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämnningen, Finansiella poster, Extraordinära poster och Årets resultat.
- *Balansräkning*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella), Bidrag till statlig infrastruktur, Omsättningstillgångar, Eget kapital, Avsättningar, Skulder (långfristiga och kortfristiga) och Pensionsförpliktelser.
- *Investeringsredovisning*: Investeringsutgifter och Investeringsinkomster.

Målvariablerna för regionen är ekonomiska variabler från boksluten. Uppgifterna ska även redovisas för regionkoncerner:

- *Resultaträkning*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämnningen, Finansiella poster, Extraordinära poster, Skattekostnader/bokslutsdispositioner och Årets resultat.
- *Balansräkning (inkl. ansvarsförbindelser)*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella tillgångar), Bidrag till infrastruktur, Omsättningstillgångar (förråd/lager, Kundfordringar, Övriga kortfristiga fordringar, Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, Kortfristiga placeringar, Kassa och bank), Eget kapital, Avsättningar, Skulder (kortfristiga och långfristiga skulder).
- *Investeringsredovisning*: IB anläggningstillgångar, Inköp, Försäljning, Reavinst/förlust, Avskrivningar, Nedskrivningar, Omklassificeringar, UB anläggningstillgångar. Investeringsutgifter i materiella och immateriella tillgångar. Samt investeringsutgifter totalt.

Steg 2

Målvariablerna för kommunerna är ekonomiska variabler från boksluten. När det gäller uppgifter från resultat- och balansräkning ska uppgifter både vad gäller kommunen och kommunkoncernen redovisas.

- *Resultaträkning (inkl. balanskravsresultat)*: Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Nettokostnader, Skatteintäkter, Generella bidrag/utjämnningen, Finansiella poster, Extraordinära poster, Skattekostnader/bokslutsdispositioner och Årets resultat.
- *Balansräkning (inkl. borgensförbindelser och övriga ansvarsförbindelser)*: Anläggningstillgångar (immateriella-, materiella- och finansiella tillgångar), Bidrag till statlig infrastruktur, Omsättningstillgångar (förråd/lager, kundfordringar, övriga kortfristiga fordringar,

förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, kortfristiga placeringar, kassa och bank), Eget kapital, Avsättningar, Skulder (kortfristiga och långfristiga skulder).

Dessutom ingår för kommunerna ett stort antal ekonomiska uppgifter uppdelade på verksamheter och kontonivå.

- *Verksamhetens intäkter och kostnader:* Här ska intäkts- och kostnadsvariabler specificeras uppdelat på kontonivå.
- *Skatteintäkter, utjämningsystem, generella bidrag och finansiella poster:* Variabler för skatteintäkter, avgifter och bidrag från utjämningsystem och generella bidrag förtrycks i kommunernas blankett. Variabler avseende de finansiella posterna specificeras på kontonivå.
- *Investeringsredovisning:* Här redovisas årets investeringsutgifter (dessa ska fördelas på verksamheter) och investeringsinkomster, samt variabler för inköp och försäljning av fastigheter.
- *Driftredovisning:* Redovisning av kommunernas löpande kostnader och intäkter. Det är den mest detaljerade avdelningen där verksamheterna redovisas med uppdelning på viktiga kostnads- och intäktsslag. Interna kostnader (t. ex. lokalkostnader, kapitalkostnader och gemensam verksamhet) och interna intäkter finns utfördelade på verksamheterna. För att kunna redovisa verksamhetens externa kostnader och intäkter görs det i slutet av driftredovisningen en justering för de interna posterna. Samt även för vissa icke verksamhetsfördelade poster
- *Motpartsredovisning:* Här ingår köp av huvudverksamhet, bidrag och transfereringar, samt specificeringar av vissa övriga externa intäkter. Köp av huvudverksamhet och bidrag och transfereringar redovisas med uppdelning på motpart (från vem som verksamhet köps respektive vem som får bidraget). Specificering av vissa intäkter görs på en grövre nivå än i driftredovisningen.
- *Pedagogisk verksamhet:* Avdelningen innehåller kostnads- och intäktuppgifter för olika skolformer. Intäkter och kostnader är länkade från driftredovisningen vilka sedan fördelas ut på exempelvis undervisning, skolmåltider och läromedel.
- *Äldre och personer med funktionsnedsättning:* Innehåller intäkts- och kostnadsuppgifter som fördelas ut på insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning. Exempel på verksamheter som särredovisas är vård och omsorg till äldre i särskilt boende eller vård och omsorg till personer med funktionsnedsättning i särskilt boende.
- *Individ- och familjeomsorg:* Här redovisas intäkter och kostnader uppdelat på olika verksamheter inom vård och omsorg för vuxna personer med missbruksproblem, barn och ungdomsvård samt övrig individ- och familjeomsorg.

Målvariablerna för regionernas del är följande:

- *Nettokostnader:* Redovisning av regionernas nettokostnader (både inkl. och exkl. läkemedel inom förmånen).

- *Driftredovisning:* Redovisning av regionernas löpande kostnader och intäkter. Verksamheterna redovisas med uppdelning på viktiga kostnads- och intäktsslag. Interna kostnader (t. ex. lokalkostnader, kapitalkostnader och gemensam verksamhet) och interna intäkter finns utfördelade på verksamheterna.
- *Kapitaltjänstkostnader:* Omfattar redovisning av kapitaltjänstkostnader, lokalyr och hyresintäkter.
- *Investeringsredovisning:* Här redovisas årets investeringsutgifter och investeringsinkomster. Verksamhetsindelningen är grövre än i driftredovisningen.
- *Specifisering av intäkter och kostnader:* Här redovisas exempelvis intäkter från patientavgifter, försäljning av verksamhet, försäljning av tjänster, erhållna bidrag. I specifikationen av kostnaderna redovisas exempelvis kostnader för personal, köp av verksamhet och övriga kostnader.
- *Motpartsredovisning:* Här redovisas försäljning och köp av verksamhet samt lämnande bidrag fördelat på olika motparter.

Målvariablerna för kommunalförbunden är följande:

- *Verksamhetsgrenar:* De ska anges vilken typ/typer av verksamhetsgren/verksamhetsgrenar som bedrivs.
- *Specifisering av bidrag från medlemmar:* Bidrag från medlemmar ska fördelas ut på verksamhetsgrenarna.
- *Resultaträkning:* Här ingår rörelsens intäkter, kostnader, årets resultat etc.
- *Balansräkning:* Här redovisas anläggningstillgångar och omsättningstillgångar, eget kapital, avsättning samt skulder.
- *Driftredovisning:* Här redovisas exempelvis personalkostnader, materialkostnader, köp av tjänster och bidrag samt driftintäkter. Dessutom redovisas statsbidrag och övriga intäkter. Både driftkostnader och intäkterna ska fördelas ut på verksamhetsgrenarna.
- *Investeringsredovisning:* Här redovisas investeringsutgifter och investeringsinkomster som fördelas på verksamhetsgrenarna.

Resultaträkningsprognosen

Målvariablerna är ekonomiska variabler från kommunernas resultaträkning:

- Verksamhetens intäkter, Verksamhetens kostnader, Avskrivningar, Finansiella poster, Extraordinära poster och Årets resultat.